2025/1554

28.7.2025.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2025/1554

(2025. gada 25. jūlijs)

par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Džibutijas bruņotos spēkus

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 41. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 ([1]) izveido Eiropas Miera mehānismu (EMM), ar kuru dalībvalstis finansē Savienības darbības kopējās ārpolitikas un drošības politikas ietvaros, lai, ievērojot Līguma 21. panta 2. punkta c) apakšpunktu, saglabātu mieru, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību. Konkrēti, ievērojot Lēmuma (KĀDP) 2021/509 1. panta 2. punktu, EMM ir paredzēts izmantot, lai finansētu palīdzības pasākumus, piemēram, darbības nolūkā stiprināt tādas trešo valstu un reģionālo un starptautisko organizāciju spējas, kas saistītas ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.

(2) Padome 2023. gada 24. oktobrī pieņēma secinājumus, kuros apstiprināja pārskatīto Savienības Jūras drošības stratēģiju un tās rīcības plānu, kur ir noteikts satvars Savienības turpmākai rīcībai nolūkā aizsargāt savas intereses jūrā un aizsargāt savus iedzīvotājus, vērtības un ekonomiku, vienlaikus veicinot starptautiskus noteikumus un nodrošinot pilnīgu atbilstību starptautiskajiem instrumentiem, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijai (*UNCLOS*).

(3) Kopš 2023. gada oktobra hutieši ir veikuši daudzus uzbrukumus kuģiem Sarkanajā jūrā, Adenas līcī, Arābijas jūrā un Omānas līcī. Šādi uzbrukumi apdraud kuģu apkalpes locekļu dzīvības, un tie ir *UNCLOS* noteiktās kuģošanas atklātā jūrā brīvības un tiesību tranzītā šķērsot starptautiskajai kuģošanai izmantojamos jūras šaurumus pārkāpums. Minētie uzbrukumi arī negatīvi ietekmē tirdzniecības kuģu satiksmi un daudzu Savienības un minētā reģiona valstu ekonomiku.

(4) Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome 2024. gada 10. janvārī pieņēma Rezolūciju 2722 (2024), kurā visstingrākajā veidā nosodīja hutiešu uzbrukumus tirdzniecības kuģiem un komerckuģiem, uzsvēra, cik svarīgi ir nodrošināt visu valstu kuģu kuģošanas tiesības un brīvības Sarkanajā jūrā, tostarp tirdzniecības kuģiem un komerckuģiem, kuri tranzītā šķērso Bābelmandeba šaurumu, saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, pieprasīja hutiešiem nekavējoties izbeigt visus šādus uzbrukumus, apstiprināja, ka ir jāievēro tirdzniecības kuģu un komerckuģu kuģošanas tiesības un brīvības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, un norādīja, ka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām Apvienoto Nāciju Organizācijas dalībvalstīm ir tiesības aizsargāt savus kuģus no uzbrukumiem, tostarp no uzbrukumiem, kas grauj kuģošanas tiesības un brīvības.

(5) Saistībā ar krīzi Sarkanajā jūrā Džibutijas bruņoto spēku stiprināšana ir svarīgs elements, lai palīdzētu aizsargāt jūras drošību reģionā.

(6) Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos 2025. gada 8. janvārī saņēma Džibutijas lūgumu Savienībai palīdzēt Džibutijas bruņotajiem spēkiem ar svarīga ekipējuma, infrastruktūras un pakalpojumu iepirkumu, lai stiprinātu tās jūras spēku spējas.

(7) Palīdzības pasākumi ir jāīsteno, ņemot vērā Lēmumā (KĀDP) 2021/509 noteiktos principus un prasības, jo īpaši atbilstību Padomes Kopējai nostājai 2008/944/KĀDP ([2]), un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

(8) Padome atkārtoti apstiprina apņēmību aizsargāt, veicināt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un demokrātijas principus un stiprināt tiesiskumu un labu pārvaldību atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem, Vispārējai cilvēktiesību deklarācijai un starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Izveide, mērķi, darbības joma un ilgums

1. Ar šo tiek izveidots palīdzības pasākums par labu Džibutijai ("saņēmējs"), kas finansējams no Eiropas Miera mehānisma (EMM) ("palīdzības pasākums").

2. Palīdzības pasākuma mērķi ir šādi:

a) stiprināt sadarbību drošības un aizsardzības jomā starp Savienību un Džibutiju;

b) palīdzēt uzlabot Džibutijas bruņoto spēku vispārējās spējas aizsargāt savu suverenitāti un tiesības saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju, stiprināt jūras drošību Sarkanajā jūrā un tādējādi labāk aizsargāt jūras sakaru līnijas, komerckuģus un jūras resursus, piekrastes iedzīvotājus un viņu iztikas līdzekļus pret dažādām krīzes situācijām jūrā;

c) stiprināt Džibutijas potenciālu jūrlietu situācijas apzināšanās jomā, papildinot Savienības kopējās drošības un aizsardzības politikas operācijas un iniciatīvas Sarkanajā jūrā.

3. Lai sasniegtu 2. punktā noteiktos mērķus, palīdzības pasākums finansē šāda veida ekipējumu, kas nav paredzēts nāvējoša spēka pielietošanai, un šādu infrastruktūru, krājumus un pakalpojumus, tostarp tehnisko apmācību:

a) patruļkuģu noturības plāna īstenošana, kas ietver apmācības nodrošināšanu jūrniecības izglītības jomā un ekipējuma nodrošināšanu specializētiem darbsemināriem, kā arī Džibutijas jūras aktīvu daļas atjaunošanu;

b) piekrastes novērošanas stacija, tostarp funkcionāli izlūkošanas, novērošanas un rekognoscēšanas aktīvi un peldošs pontons;

c) Džibutijas jūras spēkiem paredzēti ātrās reaģēšanas līdzekļi.

4. Palīdzības pasākuma ilgums ir 42 mēneši no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

2. pants

Finanšu nosacījumi

1. Finanšu atsauces summa, kas paredzēta ar palīdzības pasākumu saistīto izdevumu segšanai, ir 10 000 000 EUR.

2. Visus izdevumus pārvalda saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

3. pants

Vienošanās ar saņēmēju

1. Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") panāk nepieciešamās vienošanās ar saņēmēju, lai nodrošinātu, ka tas pilda šajā lēmumā noteiktās prasības un nosacījumus, – tas ir nosacījums atbalsta sniegšanai palīdzības pasākuma ietvaros.

2. Šā panta 1. punktā minētās vienošanās ietver noteikumus, kas saņēmējam uzliek pienākumu nodrošināt, ka:

a) Džibutijas bruņoto spēku vienības, kas saņem atbalstu saskaņā ar palīdzības pasākumu, ievēro attiecīgās starptautiskās tiesības, jo īpaši starptautiskās cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;

b) visi palīdzības pasākuma ietvaros sniegtie aktīvi tiek pienācīgi un efektīvi izmantoti nolūkos, kādiem tie tika piešķirti;

c) visi palīdzības pasākuma ietvaros sniegtie aktīvi tiek pienācīgi uzturēti, lai nodrošinātu to lietojamību un funkcionālu pieejamību visā to dzīves ciklā;

d) neviens saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtais aktīvs netiek nozaudēts vai nodots tādām personām vai vienībām, ko neparedz minētās vienošanās.

3. Šā panta 1. punktā minētās vienošanās ietver noteikumus par palīdzības pasākuma ietvaros sniegtā atbalsta apturēšanu un izbeigšanu gadījumā, ja tiek konstatēts, ka saņēmējs nepilda 2. punktā noteiktos pienākumus.

4. pants

Īstenošana

1. Augstais pārstāvis ir atbildīgs par šā lēmuma īstenošanas nodrošināšanu saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi, un atbilstoši integrētajai metodiskajai sistēmai nepieciešamo pasākumu un kontroļu novērtēšanai un identificēšanai attiecībā uz palīdzības pasākumiem EMM ietvaros.

2. Šā lēmuma 1. panta 3. punktā minēto darbību īstenošanu veic *Défense Conseil International – DCI Group*.

5. pants

Pārraudzība, kontrole un izvērtēšana

1. Augstais pārstāvis pārrauga to, kā saņēmējs ievēro 3. pantā noteiktos pienākumus. Minēto pārraudzību izmanto tam, lai nodrošinātu izpratni par pienākumu, kas noteikti 3. pantā, nepildīšanas kontekstu un riskiem un palīdzētu novērst šādu nepildīšanu, tostarp starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus, ko izdara ar palīdzības pasākumu atbalstītās Džibutijas bruņoto spēku vienības.

2. Ekipējuma un krājumu kontroli pēc to nosūtīšanas organizē šādi:

a) piegādes verifikācija – īpašumtiesību nodošanas brīdī galalietotājiem spēkiem ir jāparaksta EMM piegādes sertifikāti;

b) ziņošana – saņēmējam reizi gadā ir jāziņo par darbībām, kas veiktas ar palīdzības pasākuma ietvaros nodrošināto ekipējumu, krājumiem un pakalpojumiem, un par piešķirto priekšmetu krājumu stāvokli līdz brīdim, kad Politikas un drošības komiteja (PDK) šādu ziņošanu vairs neuzskata par nepieciešamu;

c) apmeklējumi uz vietas – saņēmējam pēc pieprasījuma ir jānodrošina Augstajam pārstāvim un EMM revidentiem piekļuve pārbaužu uz vietas un EMM revīziju veikšanai.

3. Pēc tam, kad pabeigts palīdzības pasākums, Augstais pārstāvis veic galīgo izvērtējumu, lai novērtētu, vai palīdzības pasākums ir palīdzējis sasniegt 1. panta 2. punktā noteiktos mērķus.

6. pants

Ziņošana

Īstenošanas laikposmā Augstais pārstāvis saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 63. pantu sniedz PDK pusgada ziņojumus par palīdzības pasākuma īstenošanu. Palīdzības pasākumu administrators regulāri informē ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidoto Mehānisma komiteju par ieņēmumu un izdevumu izpildi saskaņā ar minētā lēmuma 38. pantu, tostarp, sniedzot informāciju par iesaistītajiem piegādātājiem un apakšuzņēmējiem.

7. pants

Apturēšana un izbeigšana

1. PDK saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 64. pantu var nolemt pilnībā vai daļēji apturēt palīdzības pasākuma īstenošanu.

2. PDK var ieteikt Padomei izbeigt palīdzības pasākumu.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2025. gada 25. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

M. BJERRE